

Jaarverslagen 2007

Algemeen

Het afgelopen jaar bestond onze vereniging 60 jaar en dit lustrum werd gevierd tijdens het EuroMedLab congres 2007 in Amsterdam. Deze gebeurtenis werd bijzondere luister bijgezet door H.M. Koningin Beatrix, die aanwezig was bij de openingslezing en persoonlijk de tentoonstelling bij het congres opende in aanwezigheid van vele nationale en internationale vertegenwoordigers uit de wereld van de klinische chemie. Tijdens het congres nam dr. H. Storm afscheid als voorzitter van de NVKC; hij werd opgevolgd door dr. J.W. Janssen. Het congres kende vele wetenschappelijke hoogtepunten en zowel het organisatiecomité als de NVKC vielen lovende woorden ten deel van de voorzitter van de IFCC. De apotheose van het congres - een daverend feest in de Beurs van Berlage - met onder andere een live optreden van de beroemde Nachtwacht - zal menigeen nog lang bijblijven.

Het congres betekende ook het startpunt van de campagne 'Labs are vital': een publiekscampagne om de plaats van de klinische chemie in de gezondheidszorg meer expliciet voor het voetlicht te brengen. Hoe serieus bleek wel uit de zeer snelle respons vanuit de NVKC op het incident met mogelijk besmette patiënten door onoordeelkundig gebruik van disposable naalden aan het eind van het jaar. Vrijwel direct nadat de eerste berichten over dit incident bekend werden, waren de instructiefolders al gemaakt en beschikbaar gesteld om herhaling van deze incidenten te voorkomen.

Leden

De NVKC telde aan het eind van het verslagjaar 665 leden, te weten 239 registerleden, 70 aspirant registerleden, 152 gewone leden, 30 corporate members, 146 gepensioneerde registerleden, 18 gepensioneerde leden en 5 ereleden.

De leden dr. A.H. van Gennip, dr. C.A.M. Meijers en dr. A.R. Helbing zijn ons in 2007 ontvallen.

Bestuur

Het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur vergaderden resp. 11 en 9 maal. Het dagelijks bestuur wisselde het afgelopen jaar in belangrijke mate van samenstelling. Tijdens de algemene ledenvergadering op 31 oktober zijn dr. H. Storm en dr. J.W.P.H. Soons na twee zittingstermijnen reglementair teruggetreden uit het bestuur. Dr. J.W. Janssen volgde dr. H. Storm op als voorzitter en dr. W van Gelder volgde dr. J.P.H. Soons op als secretaris. Dr. R.M.J. Hoedemakers werd in het bestuur verkozen als beoogd penningmeester; hij zal collega Kortlandt in 2008 in die hoedanigheid opvolgen.

Agenda AB-vergaderingen:

Januari: de agendapunten EuroMedLab, prijzen 2007, arbeidsvoorwaarden, follow-up beleidsdag, het jaarverslag 2006 en het NFU Bèta rapport werden besproken. Dit rapport pleit voor een tweejarige mastersopleiding; het NVKC-bestuur houdt vast aan het eigen nieuwe curriculum en gaat niet mee in het standpunt van de NFU. Storm heeft deelname van de NVKC aan de taskforce HARM aangeboden. Storm en Janssen woonden de oprichtingsbijeenkomst van het CBOG bij.

Maart: de agendapunten EuroMedLab, prijzen 2007, actielijst 2007 en beleidsvoornemens 2008-2012, portefeuilleverdeling, opleidingsbijeenkomst en de toekomst van het Diagnostisch Kompas werden besproken. Er is veelvuldig overleg geweest over arbeidsvoorwaarden met NVZ, FBZ en NVZA. Het bestuur neemt officieel een positief standpunt in t.a.v. participatie van andere federatieleden in opleiding aan de managementcursus van de NVKC.

April: de agendapunten EuroMedLab, lancering van 'Labs are vital', opvolging Diagnostisch Kompas, erelidmaatschap en bestuurssamenstelling werden besproken. Janssen en Lindemans hebben met de voorzitter van het CBOG gesproken over het toe te kennen aantal opleidingsplaatsen voor 2007 en 2008. Ook is gesproken over toezicht op de opleiding. Naar aanleiding van een reactie van verontruste laboratoria m.b.t. de CCKL-accreditatieaudits is gesproken met Schoenmakers.

Mei: de agendapunten 'Labs are vital', EuroMedLab, opstellen van intentieverklaring met KNMP, opzetten van een benchmarkonderzoek, opleiding, follow-up Diagnostisch Kompas, paritaire commissie EMZ, arbeidsvoorwaarden en de rol van FBZ hierin werden besproken. Storm heeft een bijdrage geleverd aan de bijeenkomst van het Platform ICT. Het VAL-bestuur wil fusie met NVKC voorleggen aan leden. Lindemans spreekt met de decaan van de Erasmus Universiteit over mogelijke inrichting leerstoel chemico-economie. De KCiO's hadden een goed en breed-georiënteerd symposium over 'kwaliteit van zorg' georganiseerd.

Juni: de agendapunten evaluatie EuroMedLab, arbeidsvoorwaardenoverleg, voortgang benchmarkonderzoek, rechten en plichten van registerleden werden besproken. Uit de 'invitational' over zelftesten kwam publieksvoorlichting als belangrijk thema naar voren; dit zal ingebracht worden in het project 'Kies beter'. Er zijn bij de NVKC twee voorstellen voor ZonMw-projecten binnengekomen, namelijk over de 4-5-6-regel en pro-BNP.

Augustus: de agendapunten voortgang benchmarkonderzoek, agenda bijeenkomst regiovoorzitters, beleidsdag bestuur, voorjaarscongres 2008, adviesaanvraag aan Concilium betreffende OOR en opleiding, advies opleidingsplaatsen door registratiecommissie, e-labdossier, voortgang leerstoel chemico-economie en intentieverklaring met KNMP werden besproken. De voorzitter heeft een oriënterend gesprek met de voorzitters van de Orde van Medisch Specialisten en CCMS gevoerd over de mogelijkheid tot aansluiting bij de Orde. De verdeling van opleidingsplaatsen neemt een belangrijke plaats in op de agenda. Het wachten is op een definitief voorstel van het CBOG aan VWS. Er is een stuurgroep 'Labs are vital' gevormd waarin diverse belanghebbende partijen in vertegenwoordigd zijn.

September: de agendapunten herdenkingsvergadering 60-jarig bestaan, beleidsdag bestuur, voortgang voorjaarscongres, arbeidsvoorwaarden, gedragcode registerleden, 'Labs online' en 'Labs are vital' werden besproken. Willems heeft gesproken met de voorzitters van de NVKC en VAL over een intentieverklaring voor fusie. Het conceptrapport van de werkgroep herstructurering opleiding werd in de begeleidingscommissie besproken en zal op enkele punten nog worden aangepast. De Inspectie Volksgezondheid heeft het rapport van het actiecomité glucosemeters ontvangen en besproken. De richtlijn zal binnen de geledingen van de NVKC worden verspreid. Het komende voorjaarscongres is een dag extra ingepland: op woensdag voorafgaand aan het congres is er een dag voor hoofdanalisten, georganiseerd in samenwerking met de industrie.

Oktober: de agendapunten beleidsdag, voortgang voorjaarscongres, rechten en plichten registerleden, gedragscode corporate members, restyling website NVKC, project 'Kies beter', oprichting opleidingscommissie en structuur van de vereniging werden besproken. Janssen is door de vereniging van Medische Microbiologie uitgenodigd te spreken op de komende algemene ledenvergadering van deze vereniging. Het bestuur accordeert de gedragscode corporate members. Besloten wordt de website van de NVKC te laten restylen; bovendien zal voor de congresdag voor hoofdanalisten een proef met elektronisch betalen worden uitgevoerd. Het bestuur besluit tot oprichting van een opleidingscommissie. Er zal een voorbereidingsgroep worden ingesteld, bestaande uit de collega's Willems, Lindemans, Dinkelaar, Verhoeven, Slomp en de Rijke, die de oprichting moet gaan voorbereiden. In het bestuur is - naar aanleiding van de bijeenkomst in september - gesproken over de toekomst van de regio's. In het nieuwe beleidsplan zal hieraan aandacht worden geschonken.

Algemene ledenvergadering oktober: de agendapunten jaarrekening 2006, begroting 2008, verkiezing lid AB, evaluatie EuroMedLab, uitreiking wetenschapsprijs 2006, voorstel ontwikkeling benchmark NVKC, uitkomst CCKL werkconferentie en het voorstel 'instellen opleidingscommissie in oprichting' werden besproken. Het inhoudelijk thema van deze algemene ledenvergadering werd verzorgd door mw. dr. Kiki

Lombarts met een presentatie over het thema 'Individueel functioneren van medisch specialisten'. Het bestuur wordt gedechargeerd voor de jaarrekening 2006 en de begroting 2008 wordt vastgesteld. Dr. R.J.M. Hoedemakers wordt gekozen tot lid van het algemeen bestuur. Prof. G.T.B. Sanders geeft een presentatie over EuroMedLab; het surplus aan inkomsten uit EuroMedLab zal worden overgeboekt naar de Noyons' stichting. Het voorstel tot ontwikkeling van het NVKC-benchmarkmodel wordt uitgebreid besproken; met name de inbreng van Prismant, het rendement op deze investering en de privacyaspecten rond de verkregen informatie blijken belangrijke thema's. De vergadering geeft het bestuur mandaat de onderhandelingen met Prismant in te gaan. Thelen en Schoenmakers geven een toelichting op de uitkomst van de werkconferentie CCKL, waar gesproken is over het spanningsveld tussen de norm en de praktijk die regelmatig ervaren wordt tijdens CCKL-accreditatieaudits en hoe dit op te lossen.

December: de agendapunten evaluatie beleidsdag, voortgang voorjaarscongres, Diagned en keurmerk, offerte Prismant-benchmark, samenstelling werkgroepen en commissies, websites NVKC en voorbereiding gesprek met CCKL/RvA-bestuur werden besproken. Recent was er veel te doen over het verkeerd gebruik van prikpenen. De NVKC heeft vrijwel direct gereageerd met het uitgeven van correcte instructies en aanbiedingen om zo nodig te ondersteunen bij implementatie. De voorzitters van NVKC en VAL zijn bij de Orde geweest om te praten over het oplossen van een aantal knelpunten in de voortgang van het fusietraject. Naar aanleiding van de intentieverklaring van NVKC-KNMP heeft Diagned aangegeven ook te willen participeren in de werkgroep Keurmerk. De Gezondheidsraad is in haar jaarrapport echter zeer terughoudend over het CE-keurmerk. De offerte van Prismant betreffende het benchmarkonderzoek wordt besproken en geaccordeerd. Het bestuur heeft per commissie vastgesteld of registerlidmaatschap wenselijk is. De uitkomst hiervan zal in de huishoudelijke reglementen van de commissies worden opgenomen. Er zijn een aantal websites en het bestuur beraadt zich op een logische structuur van websites voor de diverse doelgroepen.

Beleidsthema's en actielijst 2007

E-labdossier. De voorzitter van de NVKC is lid van het platform ICT en Zorg van VWS onder leiding van drs. E. Brinkman. In dit kader werden meerdere bijeenkomsten bijgewoond en een werkbezoek aan Canada gebracht. Storm is tevens benoemd tot ambassadeur van het e-labdossier.

UZI-pas. Met het CIBG en NICTIZ, beide onderdelen van VWS, is overleg gevoerd om te komen tot een UZI-pas op naam voor al de NVKC-registerleden. De UZI-pas op naam is tot nu toe voor behouden aan personen die BIG-geregistreerd zijn. De wet EPD ligt bij de Raad van State en het plan is om een nota 'wijziging' voor te stellen en daarmee ook klinisch chemici in aanmerking te laten komen voor een UZI-pas op naam.

Beroepsbelangen en arbeidsvoorwaarden. Een delegatie van het bestuur heeft meerdere bijeenkomsten belegd met het bestuur van de NVZA betreffende de beroepsbelangen van haar leden. Beide verenigingen dringen er bij de FBZ aan om de AMS-regeling op de agenda te plaatsen in het overleg van de FBZ met NVZ. Vooralsnog heeft dit echter nog niet het gewenste resultaat opgeleverd, daar het belang van de NVKC binnen de FBZ bestuurlijk nog op te weinig draagvlak kan rekenen. De voorzitter heeft deze problematiek expliciet onder de aandacht van het bestuur van de FBZ gebracht. Ook de NVZ betoont zich weinig coöperatief en volhardt in haar verzet tegen het opnemen van niet-artsen in de AMS-regeling. De NVKC heeft besloten in dit traject gezamenlijk op te treden met de NVZA.

Fusie NVKC en VAL. De voorzitter van de NVKC heeft het afgelopen jaar meermaals overleg gehad met de voorzitter van de VAL onder leiding van de voorzitter van het concilium. De gesprekken hebben tot doel te komen tot één vereniging. Er is een intentieverklaring opgesteld die gedragen wordt door beide partijen, maar er zijn nog een aantal knelpunten die opgelost dienen te worden. Belangrijk vraagstuk is o.a. hoe de structuur van de gezamenlijke vereniging er uit kan zien. De Orde is gevraagd te helpen bij het zoeken naar oplossingen. Eind 2007 zijn de gesprekken tussen NVKC en VAL nog in volle gang: er vindt nog steeds voortgang plaats, maar de datum waarop de fusievoorbereidingen afgerond zullen zijn staat nog niet vast.

Benchmarkonderzoek klinische chemie. Het bestuur heeft het advies van de commissie bedrijfsvoering, betreffende het benchmarkonderzoek besproken. Tijdens een vergadering d.d. 26 september met de hoofden van de laboratoria is het draagvlak voor een benchmarkonderzoek (indicatoren, procedure en pilot) gepeild. De pilotfase van de benchmark zal begeleid worden door Prismant.

Opleidingsplaatsen. Op 21 maart heeft een delegatie van het bestuur overleg gehad met het Capaciteitsorgaan over het aantal opleidingsplaatsen voor klinisch chemici. Dit heeft geresulteerd in een toewijzing van 17 plaatsen voor 2007 en 19 opleidingsplaatsen in 2008 door het COBG. De verdeling van opleidingsplaatsen voor 2008 moest na een eerste planning alsnog worden herzien, aangezien het ministerie als eis had gesteld dat per specialisme tenminste één nieuwe opleiding moest worden toegelaten. Dit betekende voor een enkele opleiding na een aanvankelijk positief bericht nu een teleurstellende mededeling; opleidingen die alsnog een opleidingsplaats toegewezen kregen reageerden uiteraard verheugd.

Paritaire commissie EMZ. Een delegatie van het bestuur heeft een gesprek gehad met afvaardingen van de commissie EMZ en de VKGL betreffende het inrichten van een paritaire commissie. Het bestuur heeft besloten om de commissie EMZ in te richten als een paritaire commissie samen met de VKGL.

Opvolger Diagnostisch Kompas. Op 22 mei heeft het bestuur een bijeenkomst gehad met Prelum-uitgevers en collega Pekelharing over het vervolg van het Diagnostisch Kompas. Prelum heeft de auteursrechten van het Diagnostisch Kompas gekocht van CVZ. Zij willen het Diagnostisch Kompas in samenwerking met de NVKC uitgeven. De wijze van samenwerking moet nog uitkristalliseren.

Intentieverklaring NVKC-KNMP. Het bestuur heeft samen met het bestuur van de KNMP een intentieverklaring opgesteld waarin zij afspreken de handen ineen te slaan om medicatieveiligheid, de juistheid van laboratoriumuitslagen en de betrouwbaarheid van zelftests en meetapparatuur te verbeteren. Deze verklaring is aangekondigd tijdens EuroMedLab 2007 en op 28 november 2007 getekend door de voorzitters van beide verenigingen op het ministerie van VWS.

'Labs are vital'. Tijdens EuroMedLab 2007 is ook de Nederlandse versie van de website 'Labs are vital' gelanceerd. Dit werd aangekondigd door billboards in heel Amsterdam. Eveneens heeft het bestuur tijdens EuroMedLab 2007 een 'invitational conference' georganiseerd betreffende het zelftesten. De organisatie was in handen van medisch projectbureau LSJ. De conferentie diende als startpunt voor het eigen keurmerk voor zelftesten. Er is een stuurgroep 'Labs are vital' gevormd waarin naast de NVKC ook NVMM, CMI, NVML en Diagned zitting hebben. Deze groep zal voorstellen doen ten aanzien van invulling van de website.

Ontmoeting met oud-bestuursleden t.g.v. 60-jarig bestaan. Op 20 september heeft het bestuur een oprichtingsherdenking georganiseerd in hotel Krasnapolsky, op dezelfde plaats waar 60 jaar geleden de NVKC is opgericht. Tijdens deze bijeenkomst heeft het bestuur gediscussieerd met oud-voorzitters en de voorzitter van de klinisch chemici in opleiding over de transitie van een chemisch- naar een medisch-georiënteerde professie.

Bijeenkomst met regio- en commissievoorzitters. Op 26 september heeft het bestuur haar jaarlijkse bijeenkomst gehad met de regiovertegenwoordigers en de commissievoorzitters in de nieuwe Domus Medica. Tijdens deze vergadering heeft het bestuur de laatste stand van zaken toelicht betreffende de opleidingscapaciteit en de procedure omtrent de aanvraag en honorering van de opleidingsplaatsen. De regio's en commissies meldden elk de stand van zaken.

Samenwerkingsovereenkomst moleculaire diagnostiek erfelijke ziekten. In het najaar hebben de voorzitters van de NVKC en VSKGC een modelsamenwerkingsovereenkomst getekend over moleculaire diagnostiek van erfelijke ziekte. Deze is na ondertekening aangeboden aan minister Klink van VWS.

Beleidsplan NVKC 2008 - 2012. Onder voorzitterschap van de voorzitter dr. J.W. Janssen heeft een werkgroep bestaande uit prof. dr. M. van Dieijen - Visser, dr. I. A. Haagen, dr. F.M. Vaz (namens KCiO), mw. C. Ruiters

(ambtelijk secretaris) en dr. W. van Gelder in een zes-tal sessies het concept van het beleidsplan 2008-2012 van de NVKC opgesteld. Het plan is eind november besproken tijdens de beleidsdag van het bestuur van de NVKC. Een van de thema's betreft de aansluiting van de klinische chemie bij de overige medische disciplines; in dat kader is het projectadviesbureau van de KNMG benaderd met het verzoek te adviseren bij de uitwerking van het beleidsplan. Het beleidsplan zal na bespreking in de regio's en commissies van de NVKC gepresenteerd worden in de algemene ledenvergadering tijdens het voorjaarscongres 2008 van de vereniging.

Beleidsdag bestuur NVKC. Op 30 november heeft het bestuur haar jaarlijkse beleidsdag gehouden in Amsterdam. In de ochtend is samen met prof. Roord (voorzitter CCMS) gediscussieerd over de vraag of verankering van de klinische chemie in het beroepenveld van de geneeskunde mogelijk en wenselijk is. Hieruit bleek dat de algemene vergadering van de CCMS een positieve grondhouding kent ten opzichte van aansluiting van de klinische chemie, maar de inschatting is dat Europese regelgeving wel een complicerende factor is in dit traject. Het tweede thema voor die morgen betrof de vraag of de klinische chemie binnen de muren van het ziekenhuis moet blijven. Dhr. Meijers (RvB Meander MC) presenteerde zijn visie op dit thema met als duidelijke boodschap dat de tijd van stil zitten en afwachten voorbij is. In de middagsessie heeft het bestuur uitgebreid gediscussieerd over het concept beleidsplan 2008 - 2012.

Leerstoel chemico-economie. Het bestuur van de NVKC streeft naar de instelling van een leerstoel chemico-economie aan een van de Nederlandse universiteiten. In eerste instantie is hierover overleg gevoerd met Erasmus Universiteit Rotterdam, maar dit heeft nog geen concrete resultaten opgeleverd. Inmiddels vinden er oriënterende gesprekken plaats met de universiteit Groningen en VUmc te Amsterdam.

Taskforce farmacogenetica. Het bestuur heeft een taskforce farmacogenetica ingesteld, die tot taak heeft dit onderdeel onder de aandacht van de leden te brengen en om na te gaan op welke wijze de farmacogenetica het best in het onderwijscurriculum onder gebracht kan worden. De taskforce heeft een PAOKC georganiseerd die zal plaatsvinden in het voorjaar van 2008 met als titel 'Farmacogenetica en wat zult u eraan hebben'.

Stuurgroep 'Federatie laboratoriumspecialisten'. In de stuurgroep wordt gesproken over de mogelijkheid om gezamenlijk activiteiten te ontwikkelen op een viertal terreinen. Dit betreft: de opleiding (inmiddels is een gezamenlijke kwaliteitscursus gerealiseerd), managementcursus, consultcursus etc.), het tijdschrift, de website, en een centrale administratieve faciliteit. Daarnaast zijn conceptstatuten besproken en is gediscussieerd over de mogelijke structuur van de Federatie i.o. De stuurgroep verwacht haar werkzaamheden in 2008 te kunnen afronden.

Ketenzorg / 1ste lijn. Betreffende het actiepunt 'ketenzorg' zijn er geen ontwikkelingen opgestart door het bestuur gedurende 2007.

Tijdens het EuroMedLab kreeg de fusie van de Europese samenwerkingsverbanden op het gebied van de klinische chemie en laboratoriumgeneeskunde zijn beslag. Vanaf juni 2007 gaan de FESCC en de EC4 gezamenlijk verder als EFCC (European Federation of Clinical Chemistry and Laboratory medicine). De EFCC is de Europese afdeling van de IFCC en verenigd de klinisch-chemische beroepsverenigingen van alle Europese landen.

Wetenschappelijke bijeenkomsten

EuroMedLab

Na een voorbereidingsperiode van meer dan 6 jaar ging op 3 juni het 'EuroMedLab 2007'-congres van start in de RAI te Amsterdam. Gedurende 4 dagen was de RAI het internationale ontmoetingspunt voor klinisch chemici uit meer dan 60 landen. Hoewel het overgrote deel van de organisatorische en uitvoerende werkzaamheden in handen was van MZ-Congressi te Milaan, heeft het nationale organiserend comité in hoge mate bijgedragen aan het succes van dit evenement. Onder voorzitterschap van prof. dr. G.T.B. Sanders, hebben de leden van het organiserend comité: prof. dr. M.A. Blankenstein (wetenschappelijk programma), dr. J. Prins (sociaal programma), dr. W. Kortlandt (penningmeester), drs. G.H.J. Haan (logistiek), drs. G. van der Sluijs Veer (national representative IFCC), prof dr. I. Vermes (IFCC-CCD) en mw. C. Ruiter (PR en communicatie) een zeer succesvol congres neergezet. Van der Sluijs Veer stond bovendien aan de basis van het initiatief het EuroMedLab-congres naar Amsterdam te halen.

In totaal waren er 5445 deelnemers uit meer dan 60 verschillende landen: 3284 geregistreerde deelnemers, 1529 bezoekers en 632 medewerkers van de industrie. Belangrijkste gast was ongetwijfeld H.M. Koningin Beatrix die de openingslezing bijwoonde en daarna de tentoonstelling van de industrie opende.

Er werden 1151 abstracts geaccepteerd waarvan 34 geselecteerd werden voor mondelinge presentaties. De Wetenschapscommissie speelde een belangrijke rol bij de beoordeling van de abstracts. Het wetenschappelijk programma bestond uit 68 verschillende sessies, waaronder 4 plenaire sessies, 28 symposia en 32 'industry sponsored workshops'. Het sociale programma was al even intensief: een 'vip-dinner' op zaterdagavond, op zondag de openingsceremonie met 'get-together party', de 'speakers'receptie en de receptie van het NVKC-bestuur op maandagavond gevolgd door het concert in het Concertgebouw, een swingend jubileumfeest op woensdagavond in de Beurs van Berlage en de sluitingsceremonie op donderdag.

De Historische Commissie heeft middels een zeer zorgvuldig samengestelde en uitgevoerde tentoonstelling het verleden doen spreken. Het daaraan gekoppelde minisymposium werd goed bezocht. De

commissie PR en Communicatie, de PR-werkgroep van de KCiO's en het NVKC-bureau zorgden ervoor dat de NVKC met een representatieve stand goed voor de dag kwam. Voor veel leden bleek de stand een vaste ontmoetingsplek.

Dagelijks werd het Euromedlab Daily News vers van de pers aan de bezoekers uitgereikt.

Sponsors: 17 sponsors leverden een aanzienlijke financiële bijdrage aan het congres. Op een totaal vloeroppervlak van 2934 m² stonden 78 exposanten. Mede hierdoor kan het congres ook in financieel opzicht als uiterst succesvol worden beschouwd.

Het bestuur heeft het organiserend comité en de andere betrokkenen op passende wijze bedankt.

Er vonden uiteraard ook andere wetenschappelijke bijeenkomsten plaats dit jaar: zo waren er een viertal PAOKC's georganiseerd: Hemato-oncologie op 13 maart te Amersfoort; Vet! op 26 april te Den Bosch; Vitaminen en mineralen op 20 september te Ede en Financieel management op 13 december te Apeldoorn. De CMBD organiseerde 2 themaochtenden: op 11 mei over ontwikkelingen in de moleculaire diagnostiek en op 9 november over mutaties in historisch perspectief.

Prijzen

In 2007 werden tijdens de lustrumvergadering op het EuroMedLab-congres te Amsterdam tal van prijzen uitgereikt. De Wetenschapsprijs, bestemd voor de hoogst gewaardeerde publicatie vanuit het wetenschapsdomein der klinische chemie en laboratoriumgeneeskunde in 2005 werd uitgereikt aan de afdeling Klinische Chemie van het VUMC voor het artikel van Dijk M, Mulders J, Poutsma A, Konst AA, Lachmeijer AM, Dekker GA, Blankenstein MA, Oudejans CB. Maternal segregation of the Dutch preeclampsia locus at 10q22 with a new member of the winged helix gene family. *Nat Genet.* 2005 May; 37 (5): 514-9. De Wetenschapsprijs 2006 ging naar de afdeling Neurologie en Kindergeneeskunde van het UMC St. Radboud voor het artikel van HJ Blom, GM Shaw, M den Heijer, RH Finnell: Neural tube defects and folate: case far from closed (*Nat Rev Neuroscience* 2006; 7: 724-31). Tijdens de najaarsvergadering werd de wisseltrofee van de wetenschapsprijs uitgereikt aan collega Blom.

De Publieksprijs Klinische Chemie wordt toegekend aan een origineel en van oorsprong klinisch-chemisch project dat in de afgelopen drie jaar een - in positieve zin - objectief aantoonbaar grote impact heeft gehad voor patiënten en/of hun omgeving. De winnaar in 2007 werd het LKCH van het UMC Utrecht met het project Handwarmertjes. De prijs werd uitgereikt door de directeur NPCF, drs. Iris van Bennekom.

De Gorter en de Graaf-prijs is bestemd voor hen die gedurende vele jaren in belangrijke mate hebben bijgedragen aan de ontwikkeling en profilering van de klinische chemie als een klinisch en ondersteunend specialisme, werd uitgereikt aan dr. R.B. Dinkelaar van het Albert Schweitzer ziekenhuis te Dordrecht.

De Noyons' penning wordt uitgereikt aan hen die zich bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt voor de Ne-

derlandse Vereniging voor Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde. Dit jaar werd de prijs twee keer uitgereikt, namelijk aan prof. dr. J.L. Willems en dr. H. Storm.

De prof.dr. J.G.G. Borst-prijs, bestemd voor hen die bijzonder hebben bijgedragen aan het verbeteren van de communicatie tussen arts en klinisch chemicus, werd uitgereikt aan de huisarts drs. S. Flikweert.

Dr. R.T.P. Jansen werd voor zijn vele verdiensten voor de klinische chemie benoemd tot erelid.

Benoemingen

Dr. R. Vossen wordt benoemd als lid van de landelijke gebruikersraad van Sanquin. Dr. R.T.P. Jansen werd benoemd tot erelid van de NVKC. Dr. J.W.Janssen werd benoemd tot voorzitter van de NVKC. Dr. W. van Gelder werd benoemd tot secretaris van de NVKC. Dr. Y.B. de Rijke is benoemd in het SAB van ICPLM. Dr. H. Storm volgt drs. G. van der Sluijs Veer op als national representative bij de EFCC en IFCC. Dr. E. ten Boekel volgt dr. J. van Suijlen op als contactpersoon LESA en NHG. Dr. ing. D.C.W.Poland is benoemd tot redactielid NTKC. Prof. dr. I. Vermes is benoemd als lid van de PAOKC-commissie. Dr. C.M. Hackeng volgt dr. A. Leyte op als lid van de programmacommissie PSIE van het RIVM. Dr. H.L.J.M. Fleuren is herbenoemd als lid IZS van de SKML. Dr. J.M.W. van den Ouweland, dr. R.H.N. van Schaik en prof. dr. C.G.J. Sweep zijn toegetreden tot de Wetenschapscommissie. Dr. H. Chon, dr. K.C.A.M. Nabbe en dr. ir. J.J. van Zanden zijn benoemd tot lid van de KCiO-commissie. Dr. I.P. Kema, dr. K.W.H. Wodzig en dr. B.E.B.P. Ballieux zijn benoemd tot lid van de werkgroep Tumormarkers. Dr. A.C. Muller Kobold is benoemd tot lid van de redactiecommissie draaiboek Prenatale screening Down Syndroom en SEO. Dr. A. Castel en dr. J.G. Loeber nemen deel in de commissie herziening CBO-richtlijn Bloedtransfusie. Dr. M.R. Batstra en dr. W. Allebes zijn toegetreden tot de redactie van het NTKC. Dr. Ch.M. Cobbaert is herbenoemd in het bestuur van de SKML. Dr. A. Wolthuis, dr. F.A.L. Van der Horst, drs. T.L. Njo en drs. C. Beijer zijn herbenoemd in de werkgroep Semen. Dr. A.W.H.M. Kuypers en dr. P.F.H. Franck zijn herbenoemd in sectie AKC van SKML. Drs. B.G. Blijenberg en dr. W.E. Elion-Gerritzen zijn benoemd tot voorzitter, resp. secretaris van de Historische Commissie.

Commissie Automatisering, Informatisering en Communicatietechnologie

De commissie Automatisering, Informatisering en Communicatietechnologie (AICT) heeft zich in het verslagjaar (oktober 2006 tot november 2007) met diverse onderwerpen beziggehouden. Automatisering, informatisering en communicatietechnologie zijn kritische succesfactoren in de laboratoriumgeneeskunde. Vandaar dat de commissie AICT, gevraagd en ongevraagd, adviseert aan de NVKC, de besturen, de commissies en de individuele leden, over AICT-toepassingen binnen het verenigingsvakgebied. Deze adviezen worden in woord en geschrift gegeven. In het afgelopen jaar heeft de commissie AICT zes keer vergaderd. Een aantal leden van de commissie is verte-

genwoordiger in andere organen die zich bezighouden met automatisering, informatisering en communicatietechnologie. De afstemming van de standpunten onderling is onderwerp van de besprekingen waarbij dan tevens de verkregen informatie uitgewisseld wordt. Op verzoek van het organisatiecomité van EuroMedLab 2007 heeft de commissie een bijdrage geleverd aan de sessie Advances in Laboratory Automation and Information Technology. De voorzitter en de secretaris hebben naast het voorzitterschap van de sessie ook sprekers aangedragen.

Twee leden van de commissie hebben zitting genomen namens de NVKC in de stuurgroep van IHE, als direct gevolg van het lidmaatschap van IHE van de NVKC. Een viertal leden van de commissie neemt deel aan de IHE-laboratoriumwerkgroep. In deze werkgroep wordt de communicatie van de aanvrager naar het laboratorium en van het laboratorium naar de aanvrager besproken en in procedures vastgelegd. Omdat in IHE-verband zowel de gezondheidszorgmedewerkers als de leveranciers van software voor dat gebied samen spreken is de verwachting dat gemaakte afspraken ook in de geleverde of te leveren software opgenomen wordt. In IHE-verband wordt de communicatie ook praktisch getest en bewezen in een Connectathon.

De secretaris heeft als vertegenwoordiger van de NVKC deelgenomen aan de voorbereiding van de e-labwerkgroep van NICTIZ. Inmiddels is de secretaris lid namens de NVKC van de Programma-adviescommissie van het e-labproject. Vier leden van de commissie zijn lid van de e-labwerkgroep.

Op 28 maart 2007 heeft de commissie de 'breakthrough sessie' Elektronische Communicatie georganiseerd. In deze sessie waren de vertegenwoordigers van de NVKC, de NVMM, de SAN, IHE, de NHG, de KNMP en NICTIZ aanwezig als sprekers. Vertegenwoordigers van vrijwel alle leveranciers van software voor laboratoriuminformatiesystemen, huisartsinformatiesystemen waren aanwezig en namen actief deel aan de levendige discussie over de methode van communicatie, de protocollen gebruikt bij de communicatie en alles wat daar verder bij hoort.

Commissie Klinisch chemici in opleiding

Samenstelling van de commissie

Afgelopen jaar hebben drs. K.M.K. de Vooght (voorzitter), dr. M.P. Schuijt en dr. A. de Graaf de commissie verlaten. Het voorzitterschap is tijdens de voorjaars-ALV overgenomen door dr. D. van den Broek. Nieuw in de commissie zijn dr. H. Chon, dr. J.J. van Zanden en dr. K. Nabbe. Verder bestond de commissie uit dr. P. Verschuure en dr. A.J. van der Slot-Verhoeven (secretaris)

Activiteiten

De commissie heeft een beleidsplan voor de periode 2005-2008. Hierin zijn een aantal doelstellingen van de commissie opgenomen. 1. De commissie wil de algemene belangen van de groep KCio's en de opleiding behartigen, voor nu en in de toekomst. 2. De commissie wil de KCio binnen de NVKC beter op de kaart zetten.

3. De commissie wil de communicatie, interactie en uitwisseling van informatie tussen KCio's bevorderen en stimuleren, zowel horizontaal als verticaal.

Ten aanzien van de belangenbehartiging waren er in 2007 twee belangrijke thema's voor de klinisch chemici i.o. Ten eerste de herstructurering van de opleiding. De commissie KCio was aanwezig op de verschillende bijeenkomsten van de WHO en heeft de KCio's op de hoogte gehouden van de voorgenomen plannen. Mede op verzoek van de WHO heeft de commissie de plannen aan de KCio's voorgelegd. Hier zijn concrete op- en aanmerkingen voor de WHO uit voortgekomen. Een tweede thema betrof de uitbreiding van de opleidingscapaciteit en de arbeidsmarkt, een thema dat vooral onder de KCio's leeft. De commissie heeft dit thema meerdere malen onder de aandacht gebracht bij het bestuur van de NVKC en de KCio's zo goed als mogelijk hierover geïnformeerd. Tevens werd er contact onderhouden met de Registratiecommissie, Visitatiecommissie en vertrouwenspersoon.

Om de groep klinisch chemici i.o. een actieve rol binnen de NVKC te geven is de deelname van KCio's in NVKC-commissies een belangrijk speerpunt. De commissie heeft zorg gedragen voor het opvullen van vrijgekomen KCio-plekken. De KCio's die zitting hebben in een commissie zijn op geregelde basis uitgenodigd om bij een van de vergaderingen van de commissie KCio aanwezig te zijn. Dit had tot doel om de onderlinge communicatie en uitwisselen van informatie te bevorderen. Verder werd in 2007 het voorjaarssymposium georganiseerd met de titel: 'Klinische chemie: zorg om kwaliteit'. Tijdens dit symposium is gediscussieerd over de toekomstige kwaliteitseisen die aan de zorg zullen worden gesteld. Hiervoor had de commissie naast de KCio's maatschappelijke organisaties, verzekeraars, industrie en de opleiders uitgenodigd. Voor de organisatie werd door de commissie een ruim bedrag aan sponsorgelden binnengehaald. Een verslag van dit symposium zal in april 2008 in het NTKC worden gepubliceerd.

Met het oog op EuroMedLab werd er dit jaar geen opleidingsprijs uitgereikt. In de aanloop naar EuroMedLab heeft de commissie KCio de KCio-werkgroep EuroMedLab ondersteund. Formeel viel deze werkgroep onder de commissie PR.

Om de communicatie, interactie en uitwisseling van informatie onder de KCio's te bevorderen is er afgelopen jaar wederom een opleidingsbijeenkomst georganiseerd. Op deze dag werd de mogelijkheid geboden om de opleidingsdagen door het jaar heen te plannen. Hiernaast was er informatie vanuit de commissie KCio beschikbaar over welke klinisch chemici onderwijs wilden verzorgen en over dagen/cursussen georganiseerd door derden. In 2007 heeft de commissie KCio de organisatie van een inhoudelijke nabespreking van de tentamens op zich genomen. Doel van deze nabespreking was tweeledig, enerzijds verschafte het de KCio's de mogelijkheid om feedback te geven aan de tentamencommissie. Anderzijds heeft het tot doel (leerdoel) inhoudelijke toelichting te krijgen op de tentamenvragen. Dit initiatief is door

de KCio's positief ontvangen. Dit jaar zijn niet alleen de tentamens maar ook de hertentamens (anoniem) door de commissie met de KCio's geëvalueerd. De opmerkingen van de KCio's zijn teruggekoppeld naar de tentamencommissie. Verder werd een zeiluitje voor KCio's georganiseerd en vond aansluitend aan de najaars-ALV een bezoek aan een commercieel laboratorium (Lab Stein) plaats. Een grote groep KCio's heeft dit laboratorium bezocht. Met het oog op de ontwikkelingen binnen de klinische chemie werd dit als een leerzaam bezoek ervaren. Tenslotte werd twee keer een nieuwsbrief uitgegeven met informatie voor en door KCio's.

Commissie Moleculair-biologische diagnostiek (CMBD)

In het Planningsbesluit van 2003 m.b.t. klinisch genetisch onderzoek en erfelijkheidsadviesing werd netwerkvorming aanbevolen tussen afdelingen klinische genetica / klinisch-genetische centra en klinisch-chemische laboratoria die DNA-diagnostiek uitvoeren. In september 2005 werd door het bestuur van de NVKC en de Stichting Koepel Klinische Genetica (SKKG) een paritaire commissie opgericht, bestaande uit twee klinisch genetici (dr. H. Scheffer en dr. H.-K. Ploos van Amstel) en twee klinisch chemici, tevens lid van de CMBD (dr. C. Cobbaert en dr. W. Kortlandt). De paritaire commissie heeft een concept voor de model-samenwerkingsovereenkomst opgesteld en diverse malen tekstueel op suggestie van het NVKC-bestuur en de SKKG aangepast. Het verheugt de CMBD dat op 28 juni het NVKC bestuur en op 11 juli de SKKG de modelovereenkomst hebben aangenomen en dat daarmee in 2007 de basis is gelegd voor een lokale uitwerking om daadwerkelijk tot netwerkvorming tussen een klinisch-genetisch centrum en het daartoe geïnteresseerde klinisch-chemisch / hematologisch laboratorium te komen.

In 2007 is officieel afscheid genomen van Christa Cobbaert als secretaris. Zij heeft ruim zes jaar als 'parel in de oester' van de voormalige werkgroep MBD, nu CMBD, een cruciale rol gespeeld. Zij werd opgevolgd door Henk Ruven.

Traditiegetrouw werden twee kwaliteitsrondzendingen verzorgd door de sectie Moleculair Biologie onder de vlag van de SKML, waarbij uitbreiding van de pakketten met farmacogenetische bepalingen en een wijziging naar thematische pakketten zijn doorgevoerd. Ruim veertig instellingen hebben deelgenomen, waarbij de kwaliteit van de gangbare moleculair-biologische bepalingen getoetst wordt in een diagnostisch, technisch en theoretisch onderdeel. Op 11 mei en 16 november werden onder voorzitterschap van Janke Prins en Henk Ruven twee themaachtenden georganiseerd, te weten 'Technologische Ontwikkelingen in de Moleculaire Diagnostiek' en 'Mutaties in Historisch Perspectief'. Deze goed bezochte bijeenkomsten werden traditiegetrouw afgesloten met een resultaatbespreking door Jan Dannenberg van de SKML-rondzendingen. Met dit alles kan de CMBD terugkijken op een geslaagd jaar.

Commissie PR en Communicatie

Commissie

Dr. M.M. Thelen en dr. M. Treskes hebben de Commissie verlaten. In hun plaats zijn toegetreden drs. K.M.K. de Vooght en dr. D. Telting.

Publieksprijs Klinische Chemie

Tijdens de ALV op 5 juni werd de tweede Publieksprijs Klinische Chemie uitgereikt aan het Lab. Klinische Chemie en Hematologie van het UMC Utrecht voor het project Handwarmertjes. De jury werd voorgezeten door drs. Iris van Bennekom (directeur NPCF) en bestond verder uit dr. Agnes Kant (2^e kamerlid voor de SP), Maarten Evenblij (wetenschapsjournalist), drs. Sander Flikweert, (senior beleidsmedewerker NHG) en dr. Dirk Bakkeren (Commissie PR). Er waren 9 inzendingen.

Meldpunt glucosemeters

Naar aanleiding van een aantal incidenten rond glucosemeters is op de website een meldpunt geopend. Ruim 20 laboratoria hebben hier hun ervaringen weergegeven op basis waarvan een rapport voor de IGZ is gemaakt. Knelpunten blijken zich vooral voor te doen in de preanalytische fase.

Prikadvies voor instellingen

Naar aanleiding van onjuist gebruik van prikpenen in zorginstellingen, waardoor mogelijk mensen besmet zijn geraakt met een infectieziekte, is in eerste instantie een persbericht uitgestuurd met als strekking 'beter toezicht nodig'. Om een positieve draai aan de zaak te geven is vervolgens een oproep gedaan aan alle laboratoria om zorginstellingen te gaan adviseren hoe dit soort situaties te voorkomen. Ca. 60 laboratoria hebben aan de oproep gehoor gegeven. Middels een breed verspreid persbericht is dit wereldkundig gemaakt. Er is een meldpunt ingericht op de ledenpagina.

EuroMedLab 2007

In het kader van EuroMedLab 2007 heeft de Commissie verschillende activiteiten ontplooid.

In samenspraak met een professioneel communicatiebureau zijn de thema's geïnventariseerd waarop de aandacht van de pers kon worden gefocussed. Uiteindelijk werd gekozen voor het project 'Handwarmer-tjes', de winnaar van de publieksprijs, hetgeen wel de belangstelling van het Jeugdjournaal wekte maar uiteindelijk net niet tot uitzending leidde. De aanwezigheid van Hare Majesteit trok wel veel belangstelling.

Om een zekere toeloop naar de NVKC stand in de RAI te generen werd een soort loterij bedacht: per dag konden bezoekers raden hoeveel buisjes zich in een grote bak bevonden; het equivalent van het dagelijkse aantal bepalingen in een van de Amsterdamse ziekenhuislaboratoria. Wie er het dichtst bij zat, won een labjas met het EuroMedLab- en het NVKC-logo erop geborduurd. De belangstelling bleek overweldigend. Velen wilden de labjas zelfs kopen, maar men moest zich beperken tot de zijden das of shawl die wel te koop waren. De standbemensing werd verzorgd door het bureau en een groot aantal KCio's.

Tijdens Worldlab in Chicago 2006 lanceerde Abbott het project 'Labs are vital' om wereldwijd aandacht te vragen voor het belangrijke werk van labprofessionals. Tijdens EuroMedLab was de Europese lancering van dit project. In en rond Amsterdam hingen ter promotie van de campagne levensgrote posters op abri's en tramhaltes; de daarop vermelde teksten waren afkomstig van de Commissie PR. De slogan 'Wij nemen uw bloed serieus!' werd het leidmotief voor de voor deze gelegenheid geheel gerestylede publiekswebsite. Middels miniadvertenties in de grote dagbladen werd hier aandacht voor gevraagd; het aantal gestelde publieksvragen steeg hierdoor beduidend en voor langere tijd. Het is de bedoeling dat de website www.labsarevital.nl op termijn gedragen gaat worden door de verschillende beroepsorganisaties van medische labprofessionals en de industrie. Onduidelijk is nog met welk oogmerk dit gebeurt.

Kiesbeter.nl

Eind 2006 is bij het RIVM een projectvoorstel ingediend teneinde de informatie over laboratoriumonderzoek op www.kiesbeter.nl te optimaliseren. Door de kabinetswijziging werd pas in oktober 2007 bekend dat dit voorstel is gehonoreerd. Daarop is een projectteam geformeerd, een plan van aanpak gemaakt en zijn auteurs en een eindredacteur benaderd. Door de webmaster is een online-editor gemaakt waardoor teksten eenvoudig overgezet kunnen worden naar het format dat voor 'Kiesbeter' wordt gebruikt. Eind juni 2008 moeten 200 teksten zijn opgeleverd.

Persberichten

Naast de bovengenoemde zijn persberichten verstuurd naar aanleiding van de 'invitationale conference' over het keurmerk 'zelftesten' tijdens EuroMedLab, de ondertekening van de intentieverklaring met de KNMP en het Jaarbericht van de Gezondheidsraad over zelftests.

Historische Commissie

Uiteraard stond ook voor de Historische Commissie het jaar 2007 vooral in het teken van EuroMedLab. De commissie had al vroegtijdig aangegeven een substantiële bijdrage te willen leveren aan het congresprogramma.

De commissie stond een tweetal doelen voor ogen: een expositie van instrumenten, boeken en foto's die bezoekers een beeld zou geven van de ontwikkeling van de klinische chemie sinds de oprichting van de NVKC, alsmede de organisatie van een minisymposium waarbij de inbreng van Nederland in die ontwikkeling een centrale plaats zou innemen. Zowel het één als het ander bleek niet eenvoudig te realiseren. Na afloop van het congres overheerste echter de voldoening. Bezoekers hadden veel waardering voor opzet en inhoud van de expositie en de belangstelling voor het symposium op woensdag 6 juni overtrof alle verwachtingen. Nieuwe contacten werden gelegd, oude aangehaald en we kregen zelfs enkele verzoeken om de hele set beschikbaar te stellen voor toekomstige congressen klinische chemie.

Ook in het afgelopen jaar werd de commissie bij herhaling benaderd voor documentatie en fotomateriaal, te gebruiken bij voordrachten en uit te geven gedenkboeken. Zij participeerde in een overleg van archiveren van medisch-wetenschappelijke verenigingen en leverde een bijdrage aan het gedenkboek bij het 50-jarig bestaan van het Huisartsenlaboratorium in Groningen.

De instrumenten-, boeken- en fotocollecties van de commissie werden ook dit verslagjaar verder uitgebreid, een verheugende maar daarnaast ook een zorgelijke ontwikkeling: de aanwinsten brengen een tekort aan opslagruimte met zich mee! Zeker nu het Museum Boerhaave in Leiden een opnamestop heeft afgekondigd heeft de commissie behoefte aan een opslagruimte die gedurende tenminste een aantal jaren kan worden gebruikt. Inmiddels is een oplossing in zicht: het Amphibia Ziekenhuis te Breda, locatie Pasteur (Oosterhout), heeft passende ruimte aangeboden. De samenstelling van de commissie onderging het afgelopen jaar geen verandering.

Platform Beroepenveld Medisch Laboratoriumonderwijs

Het Platform Beroepenveld Medisch Laboratoriumonderwijs, voortgekomen uit de afzonderlijke onderwijscommissies van alle genoemde verenigingen, is sinds 1995 gezamenlijk de vertegenwoordiger voor het medische beroepenveld en wordt als zodanig dan ook erkend door de laboratoriumopleidingen. In het verslagjaar kwam het platform driemaal plenair bijeen. Vanuit het platform nemen afgevaardigden deel aan landelijke overlegstructuren in zowel het middelbaar als hoger laboratorium beroepsonderwijs. Tevens zijn er nauwe contacten met de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen.

Samenstelling

Afscheid werd genomen van de heer Karreman. Vanuit de NVML vertegenwoordigde hij de klinische chemie met veel enthousiasme en inzet. Zijn leidinggevende functie op een KC-laboratorium in combinatie als docent aan het HLO te Rotterdam gaven hem een breed blikveld en zijn inbreng in het platform werd door allen gewaardeerd.

Algemeen

Eind 2006 is aan alle aangesloten besturen een brief gestuurd om een lobby op te zetten onder de leden met als doel aandacht bij de directies van de instellingen te verkrijgen over de problematiek als stageverlenende instelling. De NVML heeft haar leden via Analyse opgeroepen om dit op te nemen binnen hun organisatie. Bij NVKC, NVMM en NVVP heeft de platformbrief niet tot direct resultaat geleid. Iedereen onderkent het probleem, maar er is niet éénduidig een oplossing voor aan te dragen.

Middelbaar Laboratorium Onderwijs

Bij het middelbaar medisch laboratoriumonderwijs is

het platform vertegenwoordigd in de twee belangrijkste gremia van het overkoepelende orgaan voor het middelbaar laboratoriumonderwijs:

- Landelijke Adviescommissie Laboratoriumtechniek, onder auspiciën van VAPRO-Kenniscentrum PMLF,
- Paritaire Commissie Beroepsonderwijs-bedrijfsleven.

In de Landelijke Adviescommissie Laboratoriumtechniek zijn twee platformleden vertegenwoordigd, mevrouw Baars en de heer Karreman. In de Paritaire Commissie heeft de heer Hessels zitting.

Door het invoeren van het competentiegericht onderwijs in het MLO zijn er knelpunten ontstaan. Signalen komen er uit het beroepenveld dat het eindniveau van MLO-afgestudeerden op een aantal opleidingen onder de maat is. Bepaalde opleidingen blijken van de inspectie een brevet van onvermogen te hebben gekregen. De rol van de KCE als wettelijk toezichthouder is daarbij in twijfel getrokken.

Deze ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat er in veel regio's aandacht is besteed aan het opstellen van een 'Proeve van Bekwaamheid'. Door het Platform wordt nagestreefd om landelijk het niveau op één peil te houden/brengen.

Hoger Laboratorium Onderwijs (HLO)

Binnen het hoger laboratoriumonderwijs is een nieuwe brede opzet gekomen voor landelijk overleg. Daarbij wordt met het gehele 'Life Science'-werk/beroepenveld gesproken, dus ook met de KNCV (Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging) en NIBI (Nederlands Instituut voor Biologen). In dit gremium is een competentiegerichte profielomschrijving van de 'bachelor of applied science' ontwikkeld. Vertegenwoordigers van de NVML zijn hierbij vanaf het eerste moment nauw betrokken geweest. Eind 2007 is een definitief profiel geaccordeerd door de eerder genoemde beroepsverenigingen.

Trends

De marktwerking in de gezondheidszorg dringt ook door tot de medische laboratoria. Budgetten worden gekort en het wordt steeds moeilijker voor de stageverlenende instellingen om daar voldoende mensen en middelen voor vrij te maken. Omdat ook de laboratoriumopleidingen steeds efficiënter willen opleiden met minder contact- en practica-uren, ontstaan ook hier knelpunten. Extra gelden verwerven voor het begeleiden van stagiaires blijft dan ook een hoge prioriteit houden binnen het Platform.

Redactiecommissie

De hoofdredacteur, plaatsvervangend hoofdredacteur en eindredacteur kwamen in wisselende samenstelling viermaal bijeen voor de bespreking van de kopij bij drukkerij Verhagen te Veldhoven. De redactie vergaderde éénmaal in Utrecht.

Er waren in het verslagjaar een aantal veranderingen in de samenstelling van de Redactiecommissie. De verbreding van de redactie met leden uit aanpalende specialismen werd geëffectueerd door de toetreding van dr. M. Batstra namens de medisch immunologen en dr. W. Allebes namens de transplantatie-immunologen.

Dr. D.C.W. Poland kreeg een vaste plaats in de redactie en dr. B. Fabriek nam zijn plaats in namens de klinisch chemici in opleiding.

In januari 2007 verscheen het eerste kwartaalnummer met als thema 'Endocrinologie' (10 interessante bijdragen gecoördineerd door collega Ballieux), aangevuld met 2 beschouwingen en 2 bijdragen uit de laboratoriumpraktijk. Het aprilnummer bevatte het thema 'tumormarkers' (8 bijdragen), een symposiumverslag, een casus, de tentamens en jaarverslagen van 2006, evenals de publicaties der leden in 2005. Het julinummer bevatte 14 'short communications' voortkomend uit de Nederlandse bijdragen op EuroMedLab en daarnaast 3 bijdragen 'uit de laboratoriumpraktijk' en 1 beschouwing. Tevens werden de publicaties der leden in 2006 opgenomen. Het oktobernummer bevatte 2 bijdragen 'uit de laboratoriumpraktijk' alsook 2 beschouwingen en 12 'free communications', die voor een presentatie uit de EuroMedLab-abstracts geselecteerd waren. Als speciale bijdrage werd voor het EuroMedLab het boek 'Clinical Chemistry behind the Dykes' samengesteld, dat een beeld probeert te geven van de klinisch chemie in Nederland met een nadruk op de bijzondere aspecten alhier.

Het totale aantal bladzijden in 2007 bedroeg 278, wat minder is dan in voorgaande jaren. Dit wordt veroorzaakt door het in 2007 wegvallen van de gebruikelijke abstracts en presentaties in het aprilnummer. De omvang van de aangeboden kopij is namelijk licht gestegen. De expliciete mededeling dat publicaties in het tijdschrift ook geldig zijn voor klinisch chemici in opleiding in het kader van de opleidingsvereisten lijkt resultaat te gaan hebben.

Registratiecommissie

De RC kwam dit verslagjaar 12 maal bijeen, waarvan vijfmaal telefonisch. De Examencommissie (samengesteld uit een aantal leden van de RC) kwam achttien maal bijeen.

Register

Aan het eind van het verslagjaar waren er in totaal 239 registerleden. Van deze registerleden hebben er vijftien de aantekening EMZ, zeven de aantekening Hematologie en acht de aantekening Endocrinologie. In 2006 werden 13 nieuwe registerleden ingeschreven. Na het volgen van de opleiding in een aandachtsgebied werd éénmaal de aantekening EMZ en tweemaal de aantekening Endocrinologie bijgeschreven.

Herregistratie

Het aantal aangevraagde herregistraties in 2007 bedroeg 29. In verband met het niet aanvragen van herregistratie (per 25 april 2007 verplicht) zijn zeven doorhalingen in het register gepleegd. Daarnaast is een doorhaling verricht wegens het niet voldoen aan de voorwaarden voor herregistratie.

EC4

In het kader van de EC4 werden twee collega erkend als Europees Klinisch Chemicus. Aan het einde van het verslagjaar waren 92 Nederlandse klinisch chemici in

de EC4-database opgenomen. In 2007 werden vijf herregistraties als EurClinChem aangevraagd. In november is een vergadering van de EC4-RC bijgewoond.

Instituten

Eind 2007 hadden 34 instituten opleidingsbevoegdheid, waarvan er vier eveneens bevoegd waren tot opleiding in het aandachtsgebied EMZ en drie in de Endocrinologie. Opleidingen in het aandachtsgebied Hematologie kregen gestalte via 'gelegenheidscombinaties' in samenwerking met verschillende academische centra. Zeven instituten hadden tevens een AB-opleiding, waarvan één een dubbele.

In het verslagjaar is van vijf instituten de opleidingsbevoegdheid verlengd en er zijn vijf nieuwe AB-combinaties erkend.

KCio

Het totaal aantal klinisch chemici in opleiding bedroeg eind 2007 70. Er waren zes registerleden in opleiding voor een aandachtsgebied, resp. twee voor EMZ, twee voor Hematologie en twee voor Endocrinologie.

Voor twintig KCio's werden de opleidingsvoorwaarden vastgesteld; in het verslagjaar zijn twintig KCio's gestart met de opleiding. Er is één opleiding in het aandachtsgebied Endocrinologie van start gegaan, één in het aandachtsgebied EMZ en één in de Hematologie.

De Commissie heeft de rapportages van 21 voortgangsgesprekken en 16 eindgesprekken, waarvan één in het aandachtsgebied EMZ en twee in het aandachtsgebied Endocrinologie, behandeld. De Examencommissie heeft aan dertien kandidaten een getuigschrift uitgereikt.

Overig

Overleg werd gevoerd met het bestuur, de VC en met de Commissie Accreditatie Nascholing. Halverwege 2007 is aan het bestuur tot twee keer toe advies uitgebracht over de invulling van de achttien opleidingsplaatsen die in 2008 via het Opleidingsfonds gefinancierd zullen worden.

De RC is betrokken bij het zogenoemde zespartijen-overleg, waarin zes verenigingen van medische laboratoriumspecialisten de mogelijkheden onderzoeken, een deel van hun opleidingen gezamenlijk vorm te geven.

Daarnaast participeert de RC in de werkgroep Herstructurering Opleiding die op verzoek van de minister voorbereidingen treft om de structuur van de opleiding tot klinisch chemicus aan te passen aan de eisen van de toekomst.

Tentamencommissie

In het voorjaar werden de mondelinge hertentamens voor het tentamen Algemeen Klinisch Chemie (AKC) en Endocrinologie en Metabolisme afgenomen. Uiteindelijk slaagden de meeste, maar niet alle kandidaten voor hun tentamens. Op een opleidingsbijeenkomst voor klinisch chemici in opleiding waren leden van de tentamencommissie aanwezig om de tentamens toe te lichten.

In het kader van de vaste tentamencyclus werden in 2007 de tentamens AKC en Hematologie afgenomen. De werkgroep AKC 2007 (bestaande uit de collegae D. Bakkeren, J. Klein Gunnewiek, H. Kemperman, R. Hoedemakers en M. Janssen) en de werkgroep Hematologie 2007 (bestaande uit de collegae Y. Henskens, A. Leyte, J. Smit, C. Hackeng en P. Kuijper) bereidden de tentamens voor die gehouden werden op 3 november 2007. De tentamens werden door 49 mensen in Utrecht afgelegd. De vragen en modelantwoorden van het tentamens werden eind 2007 op de website van de NVKC geplaatst en zullen in 2008 in het NTKCL worden gepubliceerd.

In 2007 is de aanmeldingsprocedure voor het eerst via het internet geregeld. Kandidaten voerden hun gegevens in een elektronisch formulier op de NVKC-website in en kregen direct per e-mail een bevestiging en een tentamennummer. Ook de registratie van de behaalde tentamens ten behoeve van de registratie- en examencommissie is op deze manier geautomatiseerd.

Op het gebied van de invulling van de tentamens voor klinisch chemici in opleiding in een nieuw te ontwikkelen opleidingsprogramma op initiatief van de Werkgroep Herstructurering Opleiding waren er weinig ontwikkelingen.

Visitatie Commissie

In het verslagjaar heeft de commissie 11 maal vergaderd. Dr. C.J. Pronk-Admiraal en dr. G.A. van den Berg verlieten de commissie na 6 jaar. Van hen is feestelijk afscheid genomen. Dr. C. Beijer verliet de commissie in verband met te drukke werkzaamheden. Dr. A.K. Stroobants, dr. H. de Wit, en dr. ir. M.M. de Groot vervingen hen. Er werden 36 visitaties uitgevoerd. Het betrof 15 voortgangsgesprekken, 12 eindgesprekken en 9 instituutvisitaties. De VC heeft éénmaal overlegd met de Registratiecommissie, met name de nieuwe structuur van de opleiding en de aanpassing van de visitaties daaraan zijn daar besproken. Betreffende de herstructurering van de opleiding is eind 2007 een werkconferentie gehouden waar de visitatiecommissie was vertegenwoordigd.

Werkgroep Semen

De werkgroep Semen is een gemeenschappelijke werkgroep van NVKC en KLEM ter sturing van het beleid op het werkerrein semen.

In juni 2003 hebben de besturen van KLEM en NVKC het initiatief genomen een werkgroep op te richten waarin professionals uit beide verenigingen een gezamenlijk beleid ontwikkelen voor het aandachtsgebied 'onderzoek, bewerking en cryopreservatie van semen'.

De werkgroep beperkt zich tot de laboratoriumwerkzaamheden en heeft als doelen:

- Standaardisatie middels richtlijn- en protocolontwikkeling
- Professionele afstemming van vakgebied en werkzaamheden, bijv. middels symposia en trainingen
- Kwaliteitsbewaking

- Onderhouden van contacten over het vakgebied met onder meer laboratoriumprofessionals, CCKL, behandelaars, beleidsmakers in de gezondheidszorg, media en leken

Dit is het eerste verslag van de activiteiten van de werkgroep, en zal daarom naast de huidige stand van zaken, ook korte historische overzichten bieden.

Samenstelling van de werkgroep

In eerste instantie was de werkgroep samengesteld uit leden van de sectie semen van de SKML en de commissie 'kwaliteitsnormen semenbanken' van de NBVKI (Ned/Belg Vereniging voor Kunstmatige Inseminatie). Bij de initiële exploratie van het taakgebied van de werkgroep vinden enkele personele wisselingen plaats. Cees Beijer trad toe tot de commissie als opvolger van Pim Janssens. Na het overlijden van Jan de Vries is diens plaats in de werkgroep in november 2007 overgenomen door dr. R.J. van Kooij (MC Kinderwens, Leiderdorp) namens de KLEM.

Landelijk protocol IUI

Om vakinhoudelijke toetsing mogelijk te maken, moeten er beroepsgroepseisen voor de semenbewerking in het kader van de IUI opgesteld worden. Na analogie van het 'Landelijk protocol voor de semenbank' wordt een dergelijk document ook geformuleerd voor de IUI. Per december 2004 kan het protocol geaccordeerd worden door de beide verenigingen.

Inmiddels kon per 1 oktober 2007 de herziene versie aan de verenigingen aangeboden worden, waarin o.a. een hernieuwde formulering van de competenties. Het protocol is door beide verenigingen geaccordeerd. In een later stadium zal de werkgroep een meer inhoudelijk advies of protocol opstellen voor de uitvoering van de semenbewerking.

Implementatie Wet Veiligheid en Kwaliteit Lichaamsmateriaal

Bij aantreding van de werkgroep was er nog sprake van dat de IUI mogelijk buiten de nieuwe WVKL, gebaseerd op Europese richtlijnen, gehouden kon worden. Diverse gesprekken zijn hierover gevoerd tussen vertegenwoordigers van het ministerie en (leden van) de werkgroep.

Inmiddels is de gewijzigde WVKL per 1 juni 2007 van kracht geworden. De semenbewerking t.b.v. IUI is toch hierin opgenomen, waardoor elk centrum die deze handeling uitvoert erkenningsplichtig is.

Met de opneming van de semenbewerking voor IUI in de WVKL worden ook de technische specificaties, zoals opgesteld door de Europese Unie van kracht. Deze specificaties betreffen o.a. de luchtkwaliteit van de ruimtes waarin de bewerking wordt uitgevoerd. In de nabije toekomst zal de werkgroep een advies over de implementatie doen uitgaan naar de verenigingen.

Protocol Vasectomiecontrole

Door de Nederlandse Vereniging voor Urologie is een protocol opgesteld voor vasectomiecontrole. Er wordt door de werkgroep getwijfeld of de hierin voorgestelde grenzen voor spermatozoaconcentratie wel betrouw-

baar genoeg kunnen worden bepaald, de beroepsgroep is echter niet gekend bij de opstelling van het protocol. Er wordt een brief naar de NVU gestuurd en meer inhoudelijk gereageerd in het NTVG (*Ned Tijdschr Geneesk* 2006; 150 (14): 819-820).

Besloten wordt een protocol te schrijven voor een betrouwbare vasectomiecontrole. Hiertoe wordt allereerst een workshop georganiseerd, waar naast de werkgroepleden enkele experts en betrokkenen uitgenodigd worden: Trevor Cooper uit Münster (heeft de azoöspermiebepaling voor de nieuwe editie van de WHO-manual geschreven), vertegenwoordigers van de industrie, die samen met Cooper deze azoöspermiebepaling ontwikkeld hebben, en Van Roijen van de NVU. Een verslag van deze workshop is gepubliceerd (*Ned Tijdschr Klin Chem Labgeneesk* 2007; 32:108-109). De nieuwe inzichten worden verwerkt in een protocol, dat naar verwachting voorjaar 2008 gepresenteerd zal worden.

Standaardisatie semenanalyse

De sectie semen van de SKML heeft zitting in de werkgroep (Wetzels, Van der Horst, Weber). In de werkgroepvergaderingen wordt enkele malen verslag gedaan van sectieoverleg en enquête-uitslagen. Voor de werkgroep zal in het verlengde van het SKML-werkterrein een rol weggelegd kunnen zijn, bij een verdere ontwikkeling van de semenanalyse.

In 2007 werd door de werkgroep meegewerkt aan de totstandkoming van het 'Handboek voor medische laboratoriumdiagnostiek' (als opvolger van het Diagnostisch Kompas), waarvoor het hoofdstuk Semenanalyse werd aangeleverd.

Wetenschapscommissie

In 2007 kwam de wetenschapscommissie 5 maal in vergadering bijeen. In de tweede helft van het jaar namen prof. dr. M.A. Blankenstein en dr. D.W. Swinkels afscheid na vele jaren van actieve betrokkenheid bij de commissie. Met het vertrek van dr. D.W. Swinkels ging de voorzittershamer over naar prof. dr. W.W. van Solinge. Dr. J.M.W. van den Ouweland, dr. R.H.N. van Schaik en prof. dr. C.G.J. Sweep werden als nieuwe leden verwelkomd.

Congressen en bijeenkomsten

Van 3 tot 7 juni werd in de RAI in Amsterdam het 17^e IFCC-FESCC European Congress of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine gecombineerd met het 60^e congres van de NVKC in EuroMedLab 2007. De Wetenschapscommissie was als National Scientific Committee betrokken bij een deel van de verzorging van het wetenschappelijk programma en voor de gelegenheid aangevuld met enkele NVKC-leden die interesse hadden getoond om het congres mede wetenschappelijk te ondersteunen.

De abstracts werden voor dit congres ingedeeld in 40 categorieën. Er werd gebruik gemaakt van de congres website voor het elektronisch inzenden en beoordelen van de abstracts. Ieder abstract werd beoordeeld door 2 van 40 reviewers vanuit de International Scientific

Steering Committee, International Scientific Advisory Board en de wetenschapscommissie. Dit leidde tot afwijzing van 134 van de 1285 ingediende abstracts. Uit de 1151 geaccepteerde abstracts werden 34 voordrachten gekozen. De overige abstracts kregen ruim aandacht tijdens de posterbezoeken. Het aantal abstracts vanuit Nederland bedroeg 146 (13%); dit is een kleine 20% meer dan het aantal abstracts dat jaarlijks wordt ingediend voor het voorjaarscongres van de NVKC.

Naast de abstracts was er tijdens het congres aandacht voor de wetenschap in de vorm van 4 plenaire voordrachten, 28 symposia, 'industry-sponsored workshops', interactieve sessies en een 'Late Breaking News-sessie'. Leden van de wetenschapscommissie waren bij vele sessies betrokken als 'co-chair'.

Het julinumnummer van het Nederlands Tijdschrift voor Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde werd voor een deel gewijd aan 'short communications' ingediend naar aanleiding van Nederlandse bijdragen aan het congres. In het oktobernummer werden de Nederlandse 'free communications' opgenomen.

Commissies en Prijzen

In 2007 was de Wetenschapscommissie wederom meerdere malen betrokken bij de voordracht van kandidaten voor verschillende commissies, met name van de IFCC. In het kader van de IFCC Integrated Projects (richtlijnontwikkeling en standaardisatie van het diagnostische traject van de patient) werd door dr. R.H.N. van Schaik samen met dr. O. Bekers een project ingediend op het gebied van de farmacogenetica, dat eind 2007 werd gehonoreerd.

Ook was de Wetenschapscommissie in 2007 betrokken bij de voordracht van kandidaten voor verschillende prijzen, onder andere van de IFCC. Ook werd voor de tweede maal en op voordracht van de Wetenschapscommissie de Wetenschapsprijs Klinische Chemie uitgereikt. Dit gebeurde op de lustrumvergadering van de NVKC tijdens EuroMedLab. Deze prijs is bestemd voor de hoogst gewaardeerde publicatie vanuit het wetenschapsdomein der klinische chemie en laboratoriumgeneeskunde en werd dit jaar uitgereikt over 2005 en 2006. De prijswinnaars waren de Afdeling Klinische Chemie van het VU Medisch Centrum in Amsterdam voor de publicatie van Dijk M, Mulders J, Poutsma A, Konst AA, Lachmeijer AM, Dekker GA, Blankenstein MA, Oudejans CB. Maternal segregation of the Dutch preeclampsia locus at 10q22 with a new member of the winged helix gene family. *Nat Genet* 2005; 37(5): 514-9; en de Afdeling Neurologie

en Kindergeneeskunde van het UMC St. Radboud in Nijmegen voor de publicatie: Blom HJ, Shaw GM, den Heijer M, Finnell RH. Neural tube defects and folate: case far from closed. *Nat Rev Neurosci* 2006; 7(9): 724-31.

Werkgroep Klinische Chemometrie

De werkgroep Klinische Chemometrie van de Wetenschapscommissie heeft in 2007 vijfmaal vergaderd. Het onderwerp anemiediagnostiek, waarin verschillende beslisbomen vergeleken worden, is gereed gemaakt voor publicatie en gepubliceerd in het Ned. Tijdschr. Geneesk. 2007; 151: 2326-2332. De aanbevelingen 'Goedkeuren van laboratoriumuitslagen', via het NVKC-bestuur staande op de NVKC-website, zijn gereed gemaakt voor publicatie en gepubliceerd in het Ned. Tijdschr. Klin. Chem. Labgeneesk. 2007; 23: 243-249. De gegevens over de screening op thalassaemie zijn dit jaar niet nader uitgewerkt. De software van het programma LabRespond is geheel vernieuwd en wordt geëvalueerd in een aantal laboratoria. Alle werkgroepleden betreuren het dat dhr. K. van Dongen afscheid heeft moeten nemen van de werkgroep. Ze danken hem voor de jarenlange actieve inzet en secretariaatschap. Twee nieuwe leden (mevr. Kootstra en dhr. van Loon) zijn toegetreden tot de werkgroep.

Commissie EMZ

Dr. Frank van den Berg heeft de commissie EMZ verlaten. Dr. Robbert Slingerland en dr. Kees Schoonderwoerd zijn lid geworden van de commissie.

De commissie EMZ is in 2007 uitgebreid met registerleden (klinisch-biochemisch geneticus) van de vereniging Klinisch Genetische Laboratoriumdiagnostiek (Nederlandse Vereniging voor Humane Genetica). Hiermee valt de commissie EMZ onder beide verenigingen en behartigt de belangen van alle laboratoriumspecialisten en laboratoria op het gebied van EMZ.

In 2007 is de neonatale screening in Nederland uitgebreid met een groot aantal erfelijk metabole ziekten. De commissie EMZ heeft het bestuur van de NVKC geadviseerd ten aanzien van vertegenwoordiging van de laboratoriumspecialisten EMZ in de Adviescommissie Neonatale Screening. Er is een advies uitgebracht aan de Werkgroep Herstructurering Opleiding (NVKC) ten aanzien van de invulling van de modules EMZ in de nieuwe opleidingsstructuur. Er is advies uitgebracht aan de registratiecommissie ten aanzien van herregistratie in de specialisatie EMZ.